

ÖNARCKÉP SZEMÜVEG NÉLKÜL

Ódor Bence István

Pécsi Tudományegyetem Művészeti kar

Festőművész III.évfolyam

Ádám Zoltán adjunktus

Legutóbb elkészült képemig hosszú út vezetett. Amíg Bicskéről Pécsre leértem a vonattal. De most tényleg, a személy Budapest-Kelenföldre késett legalább fél órát, a csatlakozás persze ezt nem várta meg. Így a két órával későbbi, Budapest-Keleti pályaudvarról érkező Intercity szerelvényre dohányozva, unatkozva vártam. Eztán várt még rám a majdnem három órás út, Pécsig.

Szóval beszéljünk a képről. Emberábrázolás, pontosabban önábrázolás, mert magamat ábrázolom. Először két éve készítettem portrét. Azóta sokat készítettem különböző emberekről, különféle eszközökkel, más-más technikával. Ez a téma engem mindig nagyon érdekelt. Szeretem bemutatni az embereket, megismertetni az éppen aktuális nézőközönséggel az ábrázolt személyt, amennyire egy ilyen kétdimenziós leképzésen keresztül az lehetséges. OTDK-ra egyrészt ezért jelentkeztem, hogy magamat bemutassam. Úgy gondolom, mindenképpen ki kell használni egy ilyen lehetőséget.

A kép egy teljesalakos önábrázolás. Önarcképeket eddig is készítettem, mióta felvettek az egyetemre, többet is. Az első évben kollázsoltam, mindenféle szemetekből raktam ki magam, először csak kis méretben, aztán ahogy telt az idő egyre nagyobbban. A nagyméretű képek számomra a legkedvesebbek, szeretek velük sok időt eltölteni. Persze nem csak a saját arcomat formáltam meg az elmúlt években. Kisebb méretekben bolti nyugták és technokol ragasztó felhasználásával feldolgoztam kollázs technika alkalmazásával édesanyám, édesapám és a bátyám portréját. Tavaly kezdtem el akrilfestékkel dolgozni és kisebb-nagyobb képeket festeni. A téma itt is a család volt. Ismét bátyámat és az azóta sajnos elhunyt nagymamámat festettem meg. Régóta szerettem volna egy egészalakos életnagyságú képet készíteni.

Alapvetően fénykép alapján dolgozom. Nekem sajnos soha nem volt egy a munkáimhoz megfelelő fényképezőgépem, csak a telefonom kamerája. Az azzal készült sajátos minőségű képek pedig nem rendelkeznek megfelelő részletgazdagsággal. Ezért bátyámat szoktam megkérni erre a feladatra, az ő fotóit használom. Ezek a fényképek elég nagy felbontásúak, ahhoz hogy akár ekkora méretben feldolgozzam őket.

Régóta szerettem volna egy egészalakos életnagyságú képet készíteni, mostanra sikerült. A kép címe: Önarckép szemüveg nélkül. Egy amolyan nyári hangulatot szerettem volna ábrázolni. A nap éppen lemegy, én meg nem találom sehol sem a szemüvegemet.

Idén nyáron volt egy ilyen élményem. Egy kétnapos zenei fesztiválon voltam Székesfehérvár mellett még júliusban. Az eseményre alapvetően egyedül mentem, de tudtam, hogy lesz ott néhány ismerős, így nem tartottam attól, hogy egyedül kell szórakoznom. Első nap sok ismerőssel találkoztam, az ismeretlenekkel meg összebarátkoztam. Elfogyasztottam aznap este tetemes mennyiségű sört, bort, na meg pálinkát, mert azt vittem. Valamikor hajnaltájtsikerült bedőlnöm a kétszemélyesnek mondott, de egy személynek is kicsi, nagyon olcsó, silány minőségű, de a célnak éppen megfelelő sátramba. Az éjszaka hátralévő része gyorsan telt, jól aludtam. Másnap valamikor délelőtt magamhoz tértem és hosszas keresgélés után rájöttem, hogy a szemüvegemet sehol nem találom. Majdnem biztos voltam benne, hogy a sátorban van, csak tehetségesen elbújt azon a két és fél négyzetméteren. Gyorsan elfelejtve hogy éppen mi is a problémám, elmentem az út túloldalán található kamionos büfé mögé zuhanyozni. A tisztálkodástól felfrissülve, a kemping felé menet nagy lelkesedésemben ittam két sört valakikkel, meg valami töményt, amit nem tudtam beazonosítani. Utána nagy lendülettel vissza is feküdtem aludni. Persze, ne feledjük a lényegét, ezt mind szemüveg nélkül. Késő délután ébredtem fel. A nap már közelítette a horizontot és a másnaptól zúgott a fejem. A koncertek lassan elkezdődtek, én meg az alkohol gyógyítóerejében bízva elindultam a pult felé. A szemüvegem csak másnap találtam meg. Mikor pakoltam össze a sátrat észrevettem, hogy a sátron kívül egy nagyobb fűcsomó mellett van, de hogy mikor és hogyan került oda, azt azóta is homály fedi.

Szóval a hangulat fontos a képnél. A fényforrás, a nap állása ad valamit hozzá, mert háttér az nincsen csak a fehér alapozott vászon. A háttér hiánya visszatérő elem a képeimnél, eddigi munkáimnál is rendszerint elhagytam. Úgy gondolom, ha nem feltétlenül követel meg mást a koncepció, akkor a fehér szín tökéletesen megfelel. Sőt! Így ad egyfajta szabadságot a figurának, nem betonozza be az éppen köré elkészített térbe. A háttér a valóságban mindig változik így meg kell hagyni, hogy akármi lehessen a téma körül. Látszik, hogy ez egy kivágás. A színeken, az árnyékokon az árnyék hiányán, a fehér felületen.

Szemüveges vagyok. Így ha nincs rajtam a szemüveg az nem jó érzés. Olyankor teljesen homályos, életlen a világ. Ezt szerettem volna úgy megjeleníteni, hogy (a szemüveg hiányán kívül) nincsen tér - ez a második oka a háttér hiányának. Így olyan mintha lebegnék, mondjuk ezt még az ittas állapottal, vagy akár a másnapossággal is magyarázhatnám. Az arc is kicsit homályosabb lett, ez nem volt betervezve. Amikor kész lett a kép akkor vettem észre, de mondhatnám úgy is, hogy szándékos volt.

Előre alapozott vásznat használok. Szeretem, ha szép sima egyenletes a felület. Sokan nem kedvelik ezt a fajta vásznat, mert elég nehézkesen lehet felfeszíteni. Pár réteg bőrt le tud szedni az ujjakról, ha alapos akarsz lenni. Viszont lehet használni a vászonfeszítő fogót, ami egy fokkal kíméletesebb. A keret pontosan 206,5 cm magas és 80 cm széles. Ebbe a dimenzióba pontosan belefér egy életnagyságú, egészalakos ábrázolás. Miután a vászon felkerült a keretre négyzethálót rajzoltam rá. Rendszerint ezt a hálós technikát használom. A fénykép, amiről a kép készült egy vasárnapi naplementénél keletkezett. Ezt számítógépen szerkesztve a háttérrel kitöröltem, a képet a vászonnal azonos osztásokkal behálóztam. Így vázoltam fel a rácsok segítségével a formát a vászonra. Az akril festéket némi vízzel hígítva ezután vittem fel a felületre. A teljes kép elkészítése nagyjából két hétig tartott kisebb szünetekkel.

A fotóról festésnek vannak sajátos, a technikából eredő jellemzői, például az objektív miatti torzulás. Amikor a fényképezőgép az objektív segítségével a teret belesűríti az adott képtérbe és a háromdimenziós világból kétdimenziós lesz, a tér torzul. Jelen esetben ez úgy jelentkezik, hogy a felsőtest és a fej előrébb jön, nagyobb, mint a láb rész. Ez a jelenség ad egy érdekes görbületet a vászonnak, mint ha nem is sík lenne, hanem egyfajta térgörbe.

A kép készítése során értékes tapasztalatokkal gazdagodtam, amiket a későbbiekben hasznosítani fogok. Hibaként meg tudom említeni hogy a torzulásból adódóan, ahogy leírtam, bizonyos részek kisebbek lettek, úgyhogy ezt a problémát ellensúlyozva néhány centiméterrel nagyobb méretben készítettem volna el az egészet. Így nem lennének életnagyságnál kisebb részletek. Persze a kép így is jó, csak bizonyos mértékben zavar engem ez a probléma.

Végezetül megérkeztem Pécsre. A képet elkezdtem, majd be is fejeztem. Jelenleg írom ezt a dolgozatot hogy kész legyen a határidőig. Továbbiakban szeretnék foglalkozni hasonlóan személyek ábrázolásával, ugyanígy fotó alapján. Elsősorban ittás, illuminált emberek festésével tölteném az időmet szívesen, a háttér valószínűsíthető stilizálásával. Ezek minden bizonnyal kocsmajelenetek lesznek, vagy épp olyan helyzetek amikor esetleg valamilyen más helyen, alkoholos befolyásoltság alatt vannak az illetők.

A szövegben megemlített zenei fesztiválra idén is megyek. Szükség van a szellemi termékenység fenntartására, ezért is szeretek ilyen eseményekre járni.

További terveim között szerepel, hogy a szemüvegemre a jövőben jobban szeretnék vigyázni.